

Reina de les festes de 2024, Belén Ramos, i dames de la cort d'honor; reina de 1974, Susana Casalta Carda, i dames de la cort d'honor; reina de 1999, Ana Robledo Melchor, i dames de la cort d'honor; president de la Junta de Festes, Toni Carmona, i membres de la Junta; president de la Comissió de Penyes, Pau Franco, i membres de la Comissió; regidora de Festes, Miriam Caravaca; regidors i regidores de la corporació; ex regidors de Festes; altres autoritats; senyores i senyors, molt bona nit.

750 anys ens separen de d'aquella xicoteta vila medieval fundada pel rei Jaume I que, com molt bé van descriure en l'himne el mestre José Goterris i Francisco Moreno –als qui enguany nomenarem Fills Predilectes a títol pòstum- es banya en les aigües del Millars. Set segles i mig que ens han transformat de poble a ciutat capdavantera i guiada sempre per dones i homes amb esperit de superació i innovació. Una evolució que es fa palesa en la fisonomia del municipi però que, per contra, i com m'agrada dir, ha sabut mantindre immutable la seua essència, el seu cor de poble.

Un cor que batega al ritme de les persones que, com les nostres reines i dames de les festes, mantenen vives les tradicions que, al llarg d'aquests segles han anat forjant la nostra història. Per això hui ens hem tornat a reunir en aquest Auditori Municipal, dedicat al nostre Fill Predilecte Rafael Beltrán Moner, per a retre homenatge a les dones que, amb la seua il·lusió i estima per les tradicions vila-realenques, han contribuït a que l'engranatge del nostre cor de poble continue funcionant 750 anys després. Com també ho faran enguany Belén i les seues dames, elles van tenir l'honor de representar les festes en un moment assenyalat de la nostra història. Hui acompanyem i recordem a les nostres reines i dames de fa 50 i 25 anys.

1974, any del 700 aniversari de la fundació de Vila-real. Onze joves assumíeu la responsabilitat de representar les festes en un moment en què s'albiraven canvis socials i polítics de gran rellevància al nostre país. Em puc imaginar l'entusiasme amb què abraçaríeu aquest compromís. I per això, aquest acte és, sobretot, un agraïment. Aquell era el vostre moment, com també ho és ara: Susana Casalta Carda, reina de 1974; juntament amb les dames Rosa María Fuster Arenas, Mª Vicenta Peris Sorribes, Gloria Mezquita Llorca, Rosana Cantavella Chiva, Mª José Chiva Catalán, Mª Carmen Ayet

García, Mª Lourdes Ortells Broch, Pilar Forné Carda, Reme Herrero Mompó, i Mª Lidón Alonso Alcañiz, qui desgraciadament ja no està entre nosaltres però tenim present a través del record.

L'alcalde Manuel Amorós Castañer va anunciar el vostre nomenament en un any de fites històriques per a la nostra ciutat. Una d'elles ens lliga directament a 2024. La corporació municipal en ple va acordar per unanimitat instaurar la celebració del 20 de febrer, data de la fundació de la ciutat, i de commemorar-la cada any amb actes de caràcter cultural i social. Perquè els nostres avantpassats ja eren conscients de la importància –quasi diria la necessitat humana- de celebrar. Estudis en psicologia de la Universitat de Harvard han confirmat el benefici que té per a la salut emocional i mental celebrar els assoliments o fets significatius d'una vida perquè ens ajuda a reforçar vincles i ens reporta benestar. Quan ens reunim per a festejar, com ho fem cada any per a honrar els nostres patrons, Sant Pasqual i la Mare de Déu de Gràcia, establim lligams, ens reconeixem entre nosaltres com a part d'una mateixa comunitat. En definitiva, fem poble.

Fa ara mig segle vam donar, doncs, un pas més en la construcció d'aquesta identitat col·lectiva amb la celebració del 700 aniversari. Estic segur que vosaltres, reina i dames, guardeu innumbrables records d'aquell temps, que heu sabut transmetre de generació en generació en forma d'amor pel nostre poble. A l'església de la parròquia Arxiprestal Sant Jaume, que també estava de celebració pels seus 700 anys, es va estrenar la missa solemne del mestre Rafael Beltrán en honor a la ciutat i ens vam agermanar amb la localitat veïna de Borriana, perquè d'un trosset del seu terme va nàixer la nostra vila. També es va organitzar una visita institucional al Monestir de Poblet, on descansen les restes del nostre fundador, el rei Jaume I; una visita que enguany repetirem, amb més goig si cap, doncs el vila-realenc Rafael Barrué acaba de ser nomenant abat del monestir. Tot un orgull per Vila-real.

També en 1974, el Govern va declarar BIC la plaça porticada de la Vila, vestigi del nostre origen medieval; i el poble avançava en la transformació a ciutat amb la inauguració del pavelló Joan Baptista Llorens i de la Biblioteca Municipal de Solades. Tot, sense oblidar les arrels; per això també recordàvem els nostres orígens amb l'estrena de les escultures en honor a Jaume I, a la

plaça Major, i al Llaurador, en la plaça que porta aquest nom, obra del nostre Fill Predilecte Vicente Llorens Poy. Aquell any naixia també la Junta Central de Setmana Santa, unint a les confraries i germandats en una entitat que ha sigut fonamental per a l'impuls de la nostra tradició i per a la declaració de festa d'interés turístic autonòmic de la nostra Setmana Santa.

I les festes patronals eren ja aleshores, com també ho són ara, un aparador de tot el que som i sabem fer els vila-realencs i vila-realencques. Amb esdeveniments esportius que perduren en el temps com la cursa Vila-real Morella del Club Ciclista Vila-real, que enguany celebra el seu centenari i al qual hem atorgat la Medalla d'Or de la ciutat; la revista parlada Camino de la Congregació de Lluïsos, una entitat amb 150 anys d'història i també reconeguda amb la Medalla d'Or; el tir i arrossegament o el futbol, amb un Villarreal en tercera divisió que aleshores ja havia superat el mig segle d'història.

Al Caserío, que era l'espai de reunió per als concerts i grans esdeveniments, vau gaudir dels concerts de figures com Rocío Jurado, Mari Trini, Peret, Marifé de Triana, Luis Aguilé o José Guardiola. I no van faltar els bous, en plaça portàtil, ni tampoc, per suposat, els actes en homenatge als nostres patrons.

Unes festes que, encara que diferents en molts aspectes, recollien ja l'essència d'allò que som, d'allò que amb molt d'esforç ens han llegat els nostres avantpassats; 'foradant les dures penyes, fent eixir al sol les aigües', com també diu el nostre himne; la millor descripció de la Vila-real que vol sempre avançar i créixer.

25 anys després, la història de les nostres festes l'escrivien unes altres joves. Ana Robledo Melchor, juntament amb les dames Alejandra Ferrandez Cubillos, María Dolores Durá Alcón, Mariola Montoliu Fortuño, Jéssica Cubertorer Gómez, Inma Bernat Alba, Verónica Nebot Batalla, Elena Rubert Ibáñez i Anna González Gurrea. Una pàgina més en aquest relat col·lectiu que ens demostra que la grandesa de la figura de reina i dames de les festes resideix en la capacitat que al llarg dels anys ha tingut aquesta institució per

adaptar-se als temps i per a representar en cada moment l'essència de la tradició i les arrels.

Si 1974 va ser un any de canvis i de celebracions, 1999 tampoc es va quedar enrere. Vosaltres, la reina i dames d'aquell any, ho sabeu molt bé. Sent alcalde Manuel Vilanova, l'Ajuntament va concedir la Medalla d'Or al Villarreal CF amb motiu del seu 75 aniversari i en reconeixement per l'històric ascens a Primera Divisió al maig de 1998. Encara que, lamentablement, la temporada va acabar amb el descens de nou a Segona, eixe any va marcar l'inici d'una trajectòria esportiva exemplar de superació i de lluita constant que ha portat al nostre club centenari a situar-se entre els millors d'Europa. Un gran ambaixador de la nova Vila-real del segle XXI. Un altre homenatge destacat d'aquell any va ser la concessió del títol de Fill Predilecte al pintor i escultor Vicente Llorens Poy, l'obra del qual està molt present a les nostres festes, a través de les imatges dels patrons, Sant Pasqual i la Mare de Déu de Gràcia.

En el camí de transformació de poble a ciutat, Vila-real va inaugurar en 1999 la seu de l'Agència Tributària i les oficines del PROP, així com la residència de discapacitats a la Bòvila, recursos que ens han anat convertint en capital comarcal de serveis. La fundació de Real Export o la reunió dels premis Jaume I a Vila-real van ser altres de les efemèrides destacades d'aquell any.

Però per a vosaltres, Ana, Alejandra, María Dolores, Mariola, Jéssica, Inma, Verónica, Elena i Anna, 1999 va suposar l'oportunitat de mostrar l'estima pel vostre poble com a representants de les festes, reina i dames de la cort d'honor. Imagine que seran moltes les vivències que amb motiu d'aquest homenatge de hui hauran vingut a la vostra memòria. Des del dia de la vostra proclamació, amb José Cantavella, aleshores president de Caixa Rural Vila-real, com a mantenidor, fins a tots i cadascun dels moments viscuts: els actes en honor als patrons, les exposicions, els concerts de Fito, Malú, La Moda, Salva del Real, Montesol, Rosana, a més del teatre de Scura Splats o les danses del Raval, entre molts altres; competicions esportives o el concert extraordinari de carilló amb la primera dona en el món directora de l'escola de carilló; també la festa a les penyes, sense les quals no s'entendria la nostra manera de gaudir, celebrar i de reunir-nos. Tants actes que es mantenen

també en l'actualitat en el programa de festes, perquè són ja part de la nostra tradició.

És inevitable la nostàlgia per uns dies que no tornaran. Sentiments oposats de tristesa i alegria per uns moments que ja són passat. Però actes com aquest homenatge són una oportunitat per a recordar des de la gratitud i el sentiment d'orgull vila-realenc.

M'acomiaje ja agraint a totes les persones que han fet possible aquest homenatge, membres de la Junta de Festes, dels diferents departaments municipals, tècnics de l'Auditori,... gràcies pel vostre treball, que ens permet gaudir de vetlades com aquesta que sempre quedaran en el record.

A les protagonistes d'aquest acte, reines i dames de les corts d'honor de 1974 i 1999, us vull transmetre l'agraïment, en nom de la ciutat, i la felicitació per aquest aniversari. Us destige que gaudiu de les festes patronals i també de tots els actes del 750 aniversari de la fundació que celebrarem al llarg de l'any. Perquè celebrar és unir-nos, reforçar vincles, transmetre l'estima per les nostres tradicions, fer poble, marcar el camí que continuaran transitant les generacions futures. Construir, junts i juntes la nova Vila-real del segle XXI amb un cor de poble que no deixarà mai de bategar.

Molt bona nit i bones festes.

Llarga vida a les reines i festeres de Vila-real.

Llarga vida a les nostres festes.

Visca Sant Pasqual! Visca la Mare de Déu de Gràcia!

Visca Vila-real!